

NDAHA'ÉL ÑEPYTYVŎ, KO'AVÁ OPAVAVÉ DERÉCHO

Mitã ha Mitãpyahukuéra Marandurerekua
Aty Ñe'ëayvu Peteĩha

Ore hína Mitã ha Mitãpyahukuéra Marandurerekua Aty (MMM ATY) América ha Caribe-pegua, ipype oĩ mitã'i, mitãkuña'i, ha mitãpyahu tetã Argentina, Brasil, Canadá, Chile, Colombia, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Guatemala, México, Panamá, Paraguái, Perú, República Dominicana ha Uruguay rupigua.

MMM ATY omyasãi ha omomanduva'erã opaité mba'e derechokuéra ñemoherakuã ha ñeñangarekoregua, taha'e jehaipy terã tekojehechakupy rupive. MMM ATY oñemombarete derechokuéra ñemoañete rupive: opavave iderécho oikévo, oñe'ëvo, oñembyatývo, he'ívo hemimo'ã oñandúvare ha oñemomandúvo, ko'áva ohechauka ikatuha ñamoporãve ñande reko mboguata ko'ágagua ha jahape'apo tenonderã.

Rombosako'i ko ñe'ëayvu peteĩha, ojeikuaaka ha ojehesape'a haña tapicha kakuaávape, hemimoĩmbykuéra reheve, tekotevẽha oñehendu, oñemomba'e ha ojehechakuaa ore ñe'ë.

Porundy jasyoteĩ ary 2017 guive oñemomorã "Mitã ha Mitãpyahu América-ygua Ára" oñemoherakuã ha oñeñangareko haña mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu tetã jereregua derécho rehe. Ko Ñe'ëayvu rupive ojehechakuaa ha oñemomba'ese ko ára, kóicha oñemomorã haña tapicha ko'ágagua ha tenondeveguápe. Upeicha avei roheka opavave tetã omoañeteva'ekue Mitãnguéra Derechoregua Amandaje (MDA) ojapyhy ha ojuhu tapereko iporãvéva omoañete haña mitã'i, mitãkuña'i ha ha mitãpyahukuéra derécho. Péina ko'ága ambue ñe'ëme'ë osëva'ekue rovake, MDA ohechakuaa mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahukuérape tapicha iderechoteéramo ha kakuaávagui ojapo tapicha hekoañeteva.

MDA rupive jahechakuaa "mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahukuéra ñande ha'eha tenondeve guarã, katu ko'ágagua avei, ñaime ko'ápe ha ko'ágaitéramo ñamoambue ko yvóra." Sanquive Kadka Tqi Akana jehaipy.

Ko Ñe'ëayvúpe, oñeñe'ë mokõi ñe'ëmbyrã tuichamba'éva oréve guarã rehe: jehahéi yvy'ape ári hetápe ombyaíva ha mitã ha mitãpyahu jeroike.

Ñañe'ëramo opaité apañuái oĩva rehe, tekotevẽ avei ñañe'ë ñemyatyrõre, ha upévare taha'e ha'e ñemongetajere, atyguasú térã ambue ñembyatypýpe ore mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu katuete romoñuahẽ ore rembipota roimeseha avei tetã remimoĩmbyháre romba'apo haña umi apañuái rohasáva oñemoambue haña.

Upeichante avei, rohechakuaa opavave tetã yvy'ape árigua noñangarekoporãiha umi tekoaty remikotevẽ rehe ha ko'ýte ore remikotevẽ rehe. Ko'ã mba'e ojehe sa'ieterei ojeike rupi umi tembiapoykapy oñemboajetaha rupi, opavave tetã ojapo iléikuéra oñemongeta'ỹre orendive.

Jejahéi América ryepýpe

Jejahéi tuichaiterei okakuaa ñane retã ha ñane retã jerére opa hendáicha ojehechakuaa: taha'é ñe'ëpohýi, tete ñembyepoti, ñeinupã, jejavyky, avei ñe'ëreity, tembiporupyahu jeporu hendape'ý, ñemomba'apo pohýi, tetã ñorãirõ ha ambue hendáicha. Ko'ã mba'é ombyai mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu rekorasapy, iñambuéva ore jeikove ha virurekópe. Ro'é avei oña peteĩ henda oñembotuichaveháicha, ko mba'é hína ojekupyty tembiporupyahúre, upéicha jahechakuaa ko'áña rupi ciberacoso térã cyberbullyng, ko'áva oporombyai ha nomoañetéi ore derécho offline-online-pegua.

Ko'ã opaichagua jejahéi, ogueru hapykuéri opamba'é naiporãiva mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahúpe ñuarã, oheja hapykuere pypuku hekópe, omoñuhãva iñakarapu'ã tapichaháicha ha hekoatýpe.

“Jejahéi ha'é Jejahéi tou ouhágui”, iporãva'erã ojeikuaauka opamba'é rohasavaroína térã ore rapichakuéra ohasáva hekopýpe.

Upéva rupi, tekotevẽ umi ore deréchohe oñangarekóva: taha'é Pokatuenda, ogaygua ha tekoaty omongu'é tembiapo, oñehenonde'a, oñemohu'ã ha ogehapejokoite haña ko'ã apañuãi.

Ore, MMM ATY, ambue aty omba'apóvaicha avei mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu rehehápe, romba'apo mitã ha mitãpyahukuéra jeikoporãverã ha iderechokuéra ñemoañete ha ñemomba'eguasurã rehe.

Mitã ha mitãpyahu jeroike:

Romombe'usemi mitã ha mitãpyahu jeroike rehegua, kóva ha'é rupi MDA ñemopyendatee, ha opaite mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu ñemopyendaite avei hekove pukukue. Opaite tembiapo ijahápe mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahukuéra oñeñangarekova'erã ojegueroike añete haña chupekuéra, avei oñeme'ëva'erã marandu tekotevẽva, oñemba'eporandu haña oréve ha romoñuahẽ haña ore remimo'ã oñemba'apo jave orerehápe.

Mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahukuéra roike jave tembiapópe rome'ẽ, romba'eporandu, ha rorãirõse, hendápe porã, marandu, avei Pokatuenda ha ambue aty rembiapo ha ijehupytyrã ore derecho rehehápe, ko'áña ha tenondeve ñuarã. Rohapykuerereka opaichagua tembiapo rojapóva, jahechápa kóicha noñemomba'eguasuvéi ore jeroike ha upekuévo roñangareko oñemba'apo haña hekopete mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu derechokuéra ñemoherakuã, ñemoañete ha ñeñangareko rehe. Jeroike añete hína upe ijahápe opaite mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu ojehechakuaa'ýre ipiresa'y, imeña, iñarandupy, iñe'ẽ, ikatupyry ambue, ivirureko, ijeroviapy, ha ambueve mba'é, ñemboyke'ýre, ojegueroikévo opaite arypegua ha upekuévo ojhupyty haña ojehekáva.

Mitã ha mitãpyahukuéra ojegueroikéramo tembiapokuérape omokyre'ý tekoaty ijahápe ha maymavéva omba'apo jajahápe. Roguerovia oñeikũmbyva'erãha ndaha'éi tapicha ombotyhaguére 18 ary ha'emaha tetãygua, he'ise ojapyhyva'erãha iderécho ha hembiaporãite, oiporu añeteva'erã tekoatýpe.

Orehína romongu'é ñepyrũva'ekue jeroike, taha'é ogaygua, angirũ, mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu hembiapóva atyha rupi, upéichante avei temimbo'e aty térã ambue aty oña mbo'ehaoha rupi, ñembyatypy porandurã, térã mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu heta tetãygua atyha rupi.

Rohechakuaa ko'ã mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu aty sa'i ojokupytyha tetã remimoĩmbykuéra ndive, upéva rupi rojerure opaite tetãme omba'apo hağua ko'ã ñepytyvõmby ñemyasãi ha ñemombareterã rehe, ha omoinge hağua mitã ha mitãpyahukuéra jeroike tetã rembiaporãite ryepýpe, upéicha oñemoñepyrũ hağua mitã'i, mitãkuña'i térã mitãpyahu jeroike omba'aposéva guive hetã oñemoambue hağua.

Rohechakuaa, umi tetã oñangarekóva ore derécho rehe ha ohechakuaa ñembyatypy porandurã ha aty ñembosako'ipyre, ha rojerure ambue Tetãme ojoaju hağua avei ko'ã ñembyatypy ñemoheñoirã, ko'áva oipytyvõ añete rupi jeroike ñemombarete.

Ñe'ẽ heta'ỹre, ore romba'apo derechokuéra ñembohekojoja, tembiaporãite ha juruja yvypóra apytépe rehe, kóicha ojeiko porãve ha oñemboguata hağua py'aguapy yvy'ape ári.

Ko mba'e rupi, iporãva'erã umi ore derécho rehe oñangarekóva : taha'e Pokatuenda, tekoaty ha ogaygua, taorepytyvõ romopyenda hağua opaichagua ñangarekopy ore jerére, mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahukuéra roñeñandu porãháme, roñehendu, orembopokatu rupi ojehechakuaágui ore remikotevẽ ha avei rojoaju rehe romyasãi hağua ore derécho, tapicha kakuaáva oñemomrandu porãvéta oikuaa ha ohechakuaáramo ore mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu rembiasaitivoi ha upéichante avei ore remikotevẽ ha roha'arõva chuguikuéra.

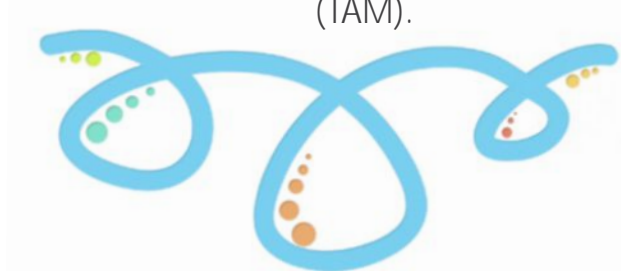
Ko ñe'ẽayvu rupive, rojerure pa'ũ mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahukuéra ojeroike hağua ha upéicha omoğuahẽ hağua hemiandu, hembiasakue ha ikerayvotykuéra.

Ko ñe'ẽayvu ndive rojerure temimoĩmbykuéra omyakãvape orerendukuaa ha ojapyhy hağua ore remimo'ã, ndaha'ei rupi ñepytyvõ upe rojeruréva, rojerure ore derécho. Upéichante avei, ore mitã'i, mitãkuña'i ha mitãpyahu romoañeteva'erã ojeikuaa hağua ore remimo'ã, romomba'évo ambue remimo'ã, ha sapy'arei noñehendúramo ore remimo'ã, rojerure oje'e hağua oréve mba'e rupípa.

Ipahápe, roimo'ã romomorãnguévo mitã ha mitãpyahu América-ygua Ára omoñepyrũta tembiapo ore derécho rehehápe.

Romboayvuse peteĩ ñe'ẽrysí oñehendúva ojejúvo atyhárupi, mitã'i, mitãkuña'i, ha mitãpyahu orejahápe: "MBA'EVE ORE MBA'ÉVA OREREHE'Ỹ, MBA'EVE NDAHA'ÉI ORE MBA'E, OREREHE'Ỹ"

Mitã ha Mitãpyahukuéra Marandurerekua Aty (MMM ATY),
Mitã'i, Mitãkuña'i ha Mitãpyahu Temimoĩmby Amerika'atypégu
(TAM).

DÍA DE LA NIÑEZ Y
LA ADOLESCENCIA
DE LAS AMÉRICAS

